

▲ Rechts het Holtveen, achter de geluidswal in wording. Links de snelweg tussen Spier en Pesse. De bosschages in de middenberm zijn nu gekapt en het gebied is uitgegraven. Daardoor komt een stukje Holtveen in de berm weer 'boven water'.
Foto: Topfoto Assen

Slenkenstructuur terug in de middenberm

REPORTAGE
WATERBERGING
DWINGELDERVELD

- Uitloper slenken Holtveen keert terug in het landschap
- Inrichting waterberging in Dwingelderveld is nu in volle gang

Door Ed van Tellingen

Spier/Meppel Het Dwingelderveld is bos en hei, maar even zo goed water. Het nationaal park is niet zonder reden befaamd om zijn uitgestrekte natte heideterreinen en zijn tientallen vennen. Maar dat is slechts een deel van het waterverhaal. Bij het afgraven van de voormalige landbouwgebieden midden in en aan de randen van het park komt de oude slenkenstructuur terug in het landschap.

Dat gebeurt zelfs in de middenberm van de A28, tussen Spier en Pesse. Van bovenaf is het slenkengebied van het Holtveen – achter de geluidswal rechts op de foto – goed zichtbaar. De slenkenstructuur loopt onder de snelweg door en zal binnenkort in de brede middenberm 'boven water' komen. De af-

gelopen weken werden de bosschages in de berm gekapt en is het gebied uitgegraven.

Daarmee keert het natuurlijke slenkengebied van het Holtveen bijna als vanzelf terug in het landschap. Automobilisten zullen dat zien, zoals zij straks bijna aan den lijve ervaren dat zij langs de rand van het Dwingelderveld scheren. "Een snelwegpanorama dat er zijn mag", meent Jaap van Roon, projectleider van de grootscheepse herinrichting.

▲ Artist impression van het Holtveen en de snelweg, zoals het wordt.

Over een lengte van 8 kilometer tekent zich een grote variatie af in het landschap, die overeenkomt met de combinatie van bos, hei en water die het Dwingelderveld typeert. Een dwarsdoorsnee trekt in sneltreinvaart aan het oog van de rijder voorbij.

De terugkeer van de slenk in de middenberm van de snelweg heeft ook een ander doel. "Dit deel fungeert tegelijk als waterberging van het water dat in natte tijden van de snelweg af stroomt", schetst Sie-

brand Bootsma, projectleider van het waterschap Reest en Wieden.

Een waterberging is een van de essentiële onderdelen bij de ingrijpende herinrichting van het Dwingelderveld. Belangrijk voor Zuidwest-Drenthe en zeker voor de stad Meppel, sinds jaar en dag de afvoerput van al het water dat via de beekdalen naar beneden stroomt.

Het nationaal park wordt zo ingericht dat het veel water (1.250.000 kuub) dagenlang kan vasthouden voordat het via de gekapte stromen en kanalen naar beneden loopt. In erg natte perioden een uitkomst. "Het gaat om gebiedseigen water", legt Bootsma uit. "Het Dwingelderveld houdt het vast, waardoor eerst de landbouw overtollig water kan lozen op de beekdalen." Het Dwingelderveld sluit achter aan in de rij.

Voor het systeem van waterberging in het natuurgebied zijn zestien stuwen nodig. Aannemersbedrijf Oosterhuis uit Nijeveen –uitvoerder ook van alle zandverplaatsingen en de aanleg van geluidswallen in het nationaal park – is bezig met de aanleg. Elke week komt er een stuw bij.

Aan de rand komen knijpstuwen, die in staat zijn het water te bergen. Midden in het Dwingelderveld ko-

men andere stuwen. "Een eigen ontwerp van ons waterschap", vertelt Bootsma. Stuwen met een soort van brievenbus erin. Daar kan het water gewoon door, maar de klep gaat dicht op het moment dat het water even pas op de plaats moet maken.

Het dempen van 'leiding 20' vormt het sluitstuk van de werkzaamheden. Een kilometers lange, diepe geul die dwars over de hei loopt. De greppel, die funest is voor de waterhuishouding van het Dwingelderveld, is ooit gegraven om het water van het landbouwgebied Noordenveld versneld af te voeren.

Herinrichting

De herinrichting van het Nationaal Park Dwingelderveld (bijna 4000 hectare) moet in september klaar zijn. Het voormalige landbouwgebied Noordenveld (170 hectare) is al afgegraven. Dat zand ligt grotendeels in de nieuwe geluidswal langs de A28. De afgraving van het Kloosterveld (de 'achtertuin' van het bezoekerscentrum bij Ruinen) begint binnenkort. Herinrichting maakt het (natte) heidegebied groter en stiller. Zij voorkomt dat het nationaal park verdroogt.